

Informationsbrev från dotterbolaget GENABs styrelse till moderbolagets styrelse

Förändrade förutsättningar för elnäts prismodeller

Till moderbolagets styrelse,

Styrelsen för Göteborg Energi Elnät AB (GENAB) ger här en statusrapport om pågående ärende inom GENAB kring förändrade förutsättningar kopplade till den nationella regleringen av prismodeller för elnätet och GENABs anpassning till dessa förändringar. Den pågående utvecklingen inom området innebär såväl regulatoriska som affärsmässiga konsekvenser för branschen i stort, och därmed även för GENAB.

Denna fråga inom ramen för GENAB:s verksamhet i enlighet med gällande åtskillnadslagstiftning, vilket innebär att ansvaret för såväl analys som beslut hänförliga till nätverksamheten ligger på GENAB:s styrelse.

Nya förutsättningar

Efter att energiminister Ebba Bush muntligen i februari lyft effektavgifter i elnätsavgiften som ett stort problem för hushållskunder kom den 13 mars 2026 ett uppdrag till Energimarknadsinspektionen (Ei) från regeringen:

Regeringen ger Energimarknadsinspektionen i uppdrag att senast den 30 juni 2026 upphäva Energimarknadsinspektionens föreskrifter och allmänna råd för utformning av nättariffer för ett effektivt utnyttjande av elnätet (EIFS 2022:1). Vidare ger regeringen Energimarknadsinspektionen i uppdrag att utreda hur en ny utformning av effektavgifterna kan regleras och implementeras i enlighet med de energipolitiska målen samt där modellen blir transparent, icke-diskriminerande och proportionerligt utformad utifrån kundens storlek och behov.

Detta innebär ett nuläge där endast elmarknadsförordningen och ellagen är styrande för hur elnätsbolag får utforma sina nätavgifter i väntan på rapportering av uppdraget som ska ske senast 12 april 2027 till Regeringskansliet.

Samtidigt ger energiministern muntliga direktiv om att effektavgiften ska tas bort i media, något som inte har bekräftats av Ei.

GENABs prismodell

GENAB har sedan 2023 bedrivit ett projekt kring prissättning av elnätsavgiften för att på ett kundorienterat sätt implementera prismodeller som följer den sedan 2022 gällande föreskriften. Målet har även varit att prismodellen ska kunna bidra till att minska den prognosticerade kapacitetsbristen som funnits samt långsiktigt kunna ansluta fler kunder till befintligt nät så väl som ökad kostnadsreflektivitet i elnätets prismodell och därmed minska ekonomiska risker för GENAB.

Alla kunder i GENABs nät utom lägenhetskunder har en effektavgift idag, företag sedan 2011 och villakunder sedan 2021. Effektavgifter är inget som har lagts på en befintlig prismodell utan hela prismodellen har förändrats och omfördelat kostnadsposter från att mer handla om hur mycket el du använder över tid och i stället fokusera på hur mycket el du använder maximalt vid samma tillfälle. Detta då elnätet dimensioneras och investeras i efter maximalt eluttag i samma stund (effekt). Vid införandet till villakunderna 2021 fick hälften av kunderna en billigare elnätsfaktura och andra hälften en dyrare, förändringen var alltså intäktsneutral för GENAB.

Status

Den 1 september 2026 planerades det obligatoriska införandet av nya elnätsavgiften innefattande en effektavgift med olika priser för olika tider för GENABs samtliga kunder¹. Införandet har förekommit av informationskampanjer och kunskapshöjning till kunderna då kunden stått i fokus i projektet. I mars 2025 infördes en valbar elnätsavgift med en struktur som följer föreskriften för villakunder och företag ≤63A som har mottagits mycket positivt av kunderna. Anledningen till lansering av en valbar elnätsavgift var både för att möta kundefterfrågan från en mängd aktiva kunder men också för att testa och inhämta lärdomar inför det obligatoriska införandet.

Efter energiministerns besked den 13 mars ställer många kunder frågor till Göteborg Energi kring vad som händer nu med deras elnätsavgifter. GENABs besked har varit att ministerns besked analyseras och att mer information kommer när beslut har fattats.

Beslut om att skjuta på införandet av ny nätavgiftsstruktur

GENAB:s styrelse beslutade torsdagen den 19 mars 2026 att skjuta på det obligatoriska införandet av tidsindelad effektavgift och ny avgiftsstruktur, som skulle ha trätt i kraft 1 september 2026, i väntan på resultatet av Ei:s utredningsuppdrag KN2026/00582. Beslutet fattades mot bakgrund av de förändrade och nu osäkra regulatoriska förutsättningarna på nationell nivå. Kommunikationen kring beslutet kommer att ske först efter att Göteborg Energis styrelse har informerats den 27 mars.

Det kvarstår dock flera beslut kopplat till regeringens muntliga krav kring effektavgifter, hantering av den redan lanserade valbara modellen och intern utveckling där förberedande analyser nu pågår för att styrelsen ska kunna fatta välgrundade beslut i frågorna.

Fortsatt hantering och nästa steg

Mot bakgrund av nuläget och de förändrade förutsättningarna avser GENAB att snarast ta kontakt med Ei för att erhålla tydlig vägledning kring vilket regelverk, vilka tidsramar och vilka krav som för närvarande ska anses gälla. En dialog med myndigheten är nödvändig för att säkerställa att bolaget agerar i enlighet med

¹ Exklusive lägenheter där Ei beviljat dispens till GENAB

lagstiftningen, samtidigt som kundnytta, kostnadseffektivitet och långsiktig förutsägbarhet upprätthålls.

Vidare kommer dotterbolaget att aktivt engagera sig i relevanta branschforum och samarbeten med andra nätföretag, i syfte att bidra till utvecklingen av en mer harmoniserad och nationellt konsekvent prissättningsmodell. Den nuvarande situationen understryker vikten av branschgemensamma ansträngningar för att skapa stabila och likvärdiga förutsättningar för alla nätkunder i landet.

Efter information i Göteborg Energis styrelse den 27 mars avser GENAB hålla ett styrelsemöte efterföljande vecka för att fatta de beslut som är nödvändiga i nuvarande situation. Då många kunder har hört av sig med frågor är det av vikt att beslutsgången sker skyndsamt samtidigt som besluten fattas välgrundade.

Bilagor

Bilaga 1 – Frågor och svar från GENAB

Bilaga 2 – Frågor och svar från Energimarknadsinspektionen

Göteborg som ovan

Per-Anders Gustafsson

Peder Holmström